

Matkakertomus

Jari Pallari

Päivä I

Ekskursion ensimmäiset toimet alkoivat mukavasti aikataulussa Vikingin katajanokan terminaalissa. Ilmoittautumis-muodollisuuksien jälkeen pääsimme laivaan, joskin viimeinen matkalainen oli myös viimeinen laivaan noussut matkustaja, joka oli saanut juosta läpi terminaalin tukka hulmuten rinka selässään.

Lyhyen matkaohjelman kertauksen jälkeen porukka hajaantui varsin perusteellisesti. Buffet, BBQ-ravintola ja saunaosasto tuntuivat olevan suosituimmat illanviettopaikat. Esimakua tulevasta sai kuitenkin saunaosaston poreammeessa, missä ruotsalaiset matkustajat tervehtivät meitä "Hej pojkar"- huudoilla.

Keskiviikko-illan tankkauksen jokainen tankkasi myös mukaan riittävästi IV-A- tai B-tarvikkeita Ruotsin valloitusta varten. Tämä kävi ilmeiseksi esimerkiksi siitä, että bussissa ollut iso roskapönttö täytyi tyhjentää hylsyistä noin kolmen tunnin välein ollessamme bussissa.

Päivä II

Aamulla pääsimme liikkeelle aikataulussa ja valuutan tankkauksen jälkeen saimme Engstömiltä lyhyen intron Ruotsin PV:n nykytilasta. Ruotsin armeijaa on ajettu aikalailla eri suuntaan kun Suomen, mutta heillä onkin puskurivaltio välissä. Matka jatkui pienen Tukholmassa pyörimisen jälkeen kohti Grindsjö:tä.

Löysimme paikalle ajo-ohjeista huolimatta, mutta osa matkalaisista tuli merisairaiksi pienillä, kumpuilevilla maalaisteilla. Löysimme FOI:n viimein ja siellä meitä tervehti Suomen lippu tuulessa hulmuten. FOI:n tarjoaman mainion lounaan jälkeen kävimme läpi kalvosulkeiset paikasta ja siellä tehtävästä tutkimuksesta. Suomesta ei aivan vastaavan tasoista paikkaa löydy, mutta Pv:n tutkimuskeskuksen Lakialan fasiliteetit yltävät joiltain osin samalle tasolle.

Esittelyt jatkuivat laboratorioskierroksilla ja tarkemmilla esittelyillä kyseisissä labroissa. Aiheina olivat mm. Panssarin läpäisy, panssarointi ja räjähdysaineet. Kiitossanojen jälkeen jatkoimme matkaa pohjoiseen, kohti Kungsängenin varuskuntaa Tukholman luoteispuolella.

K1:n varuskunta-alue oli varsin suuri, mutta emme siihen saaneet (vielä) oikein tuntumaa koska sotilaskoti oli remontissa ja olimme matkalla vielä illaksi Kungsängenin keskusta. Tuvat mihin majoituimme ja parakki muutenkin yllätti erittäin positiivisesti. Majoituimme kahteen tupaan ja bussikuskille jätimme kolmannen. Fasiliteetit olivat yleisesti ottaen ehkä hieman parempaa tasoa kun Suomalaisissa varuskunnissa, ja suurin ero oli ehkä unisex-wc:t ja asialliset varusteet aseiden puhdistukseen. Missään ennen tai jälkeen en ole nähnyt family-size pulloja break-free:tä. Löysimme myös aseidenrassaushuoneesta, tai tykkihallista, kuten tilaa kuului nimittää, epäilyttäviä kassakaapinovia. Emme saaneet niitä auki, mutta kuulimme myöhemmin niiden takana olevan runsain mitoin automaattiaseita.

Illan vietimme Kungsängenin kylällä ja nautimme muutamia tuontioluita paikallisen litkun ollessa juomakelvotonta. Samassa juottolassa sattui olemaan myös paikallisia spillareita ja heidän kuvaamisensa herätti kaiketi hieman närää, mutta asioista selvittiin tietääkseni pelkällä puhumisella.

Päivä III

Yö sujui ei-niin-rauhallisesti, kaikkien tupamajoitusmuistojen herätessä henkiin. Vierustoveri kuorsasi niin että talo tärisee ja osa nukkuvista ihmisistä mutisi jotain itsekseen pitkän yönä. Suomalainen taistelija ei onneksi unta kaipaa ja pian heräsimmekin kello 5:30 ja pääsimme matkaan aikataulussa. 350 km matka P4:ään sujui ongelmitta ja se roskapöntön täytyminen herätti suurta hilpeyttä kerta toisensa jälkeen.

P4:n portilla olimme yrityksistämme huolimatta tasan aikataulussa ja täälläkin meitä tervehti Suomen lippu korkeimmassa salossa. Alkusählinkien jälkeen pääsimme "talleille", missä meitä odotti suorastaan häkellyttävän hyvä esittely.

Ruotsalaiset olivat järjestäneet todella erinomaisen esittelytilaisuuden. Rivissä oli kaikki Ruotsin PV:n käytössä olevat CV-90-versiot, Leo2 Ruotsalaisten omilla ilisämausteilla ja uusi Buffel hinausvaunu. Sisään pääsi kiipeilemään, kuvaamaan ja muutenkin räpläämään. Kaikkea räplättiinkin ja yksi vaunu saatiin hetkeksi käyntiin mukamas vahingossa ja toinen deaktivoitua erään nimeltämainitsemattoman panssariluutnantin riehaannuttua CV-90:n lämpötähtäimen ja tornin kääntelyn kanssa. Pulma onneksi ratkesi nopeasti ottamalla virtaa toisesta vaunusta. Kouluttajat/esittelijät olivat hyvin avuliaita, mutta jostain syystä eivät kertoneet aivan kaikkea, kuten mistä Leo2:n saa käyntiin?

Mielenkiintoinen detaili oli myös tieto siitä, että Ruotsalaiset ovat juuri luokitelleet omat Leopard 2:n A4-mallit vanhentuneeksi. Samaisia vaunuja ollaan Suomessa juuri ottamassa käyttöön. Tämä kertoo aika paljon siitä, mitä Suomeen verrattuna kaksinkertaisella budjetilla saa aikaan.

CV-90 jätti ainakin allekirjoittaneeseen vaikutuksen erinomaisen käyttäjäystävällisenä ja hyvin suunniteltuna laitteena, joskin tilaa takaosassa ei ole mitenkään ruhtinaallisesti, ainakaan kahdeksalle miehelle varusteineen. Luutnantti, joka toimi oppaanamme kertoikin, että koko tilavuus käytetään takaosassa hyväksi, kun mukana on 8 miestä. Suomeen tilatut CV-90:t ovat vielä uudempaa versiota, kun mihin tutustuimme. P4 oli vieraillemistamme paikoista ehkä se kaikista paras ja matkaan olisi kannattanut lähteä pelkästään tuon parin tunnin session takia.

Esittelyiden jälkeen lounas oli henkilökuntaruokalassa ja pyttipannu oli oikein hyvää. Matka jatkui välittömästi tämän jälkeen Axvallaan, panssarimuseoon, minkä rinnalla kotimainen vastaava valitettavasti kalpenee.

Museoissa saimme kattavat presentaatiot (valitettavasti Ruotsiksi) paikan isännältä ja omalta In-house panssariluutnantiltamme Sarvangolta. Allekirjoittaneella oli suuria vaikeuksia pysyä nauramatta kuolemanvakavan selostuksen ajan, kun esittelijä sanoi maagisen sanan "kulsprutare" tuon tuosta. Museolla on esillä yli 80 vaunua ja lisää tulee kuulema ensi vuodeksi. Paikkaa voi suositella lämpimästi kaikille ja muistakaa käydessänne kysyä heidän Köningstigeristään.

Matka jatkui Axvallasta takaisin kassulle, mutta matka venyi ylimääräisten tankkausten takia. Systemolagetin jonossa ympärilleen katsellen ei voi todeta kun että ei ruotsalainen juomakulttuuri ole yhtään sen kultivoituneempaa kun Suomalainenkaan, korkeintaan Ruotsalainen juo kahta-kolmea erimerkkistä keskikaljaa koko illan Suomalaisten pidättäytyessä yhdessä merkissä.

Perjantai-illan vietimme jo tutuksi tulleen Kungsängenin keskustassa. Osasto Oulu lähti tosin jo nyt tiedustelemaan Tukholman yöhön.

Päivä IV

Lauantai-aamun ohjelma alkoi isäntien myöhästyessä yli puoli tuntia, mutta epätäsmällisyys kompensoitiin kuumalla kahvilla. Odotellessa pääsimme tosin seuraamaan paikallisten sotilaspoliisien koulutusta ja antautumisharjoituksia. Katsojien naureskelu ja sormella osoittelu ei tehnyt vaikutusta spol-kouluttajaan jostain syystä.

Kahvien jälkeen päästiin asiaan ja haimmekin 10 kpl Ruotsin armeijan Ksp m/39 KK:ta, yhden AK4 rynnäkkökiväärin ja yhden Kpist m/45B konepistoolin. Uudemman ruotsalaisen Rk:n (AK5) näimme sunnuntaina Armemuseet:issa. Pakko myöntää, että tuolla varustuksella, olisi vajaasta joukkueestamme saanut varsin tulivoimaisen ja esimerkiksi jääkiekosta keskustelu paikallisen sotilaspoliisin kanssa baarissa olisi voinut saada uusia ulottuvuuksia. Saimme esitelmät em. aseista ja taistelijan perus-tetsari-setistä (vanhasta ja uudesta), Hemvärnetin jalkaväkijoukkueiden/ komppanioiden kokoonpanosta, ruotsalaisesta varusmiespalveluksesta ja ruotsin pv:n yleisilasta. Saimme myös purkuohjeet ja jonkinlaisen perstuntuman em. aseisiin. Ampumaan emme valitettavasti päässeet.

Esittelyjen jälkeen kävimme haahuilemassa ympäri K1:n varuskuntaa ja näimme mm. Ruotsalaisten YK-joukkojen käyttämän Pasin, mihin he eivät olleet aivan tyytyväisiä, koska lisäpanssaroinnin ja tornin tuoma lisäpaino on aiheuttanut akselirikkoja.

Sitten matka jatkui Tukholmaan ja hieman helsinkiläisen "Salainen Agentti"-myymälän kaltaiseen Army-shoppiin, mistä saimme pitkään kaipaamamme hiusverkot ja muut taistelijan perustervikkeet, jotka erosivat tietyiltä osin kotimaisista. Ruotsin ilmavoimilla on joka taistelijalla vakiovarusteena mm. vasemmassa reisitaskussaan kokoontaiteltava vaahtomuovi-pefletti.

Illaksi siirryimme Hirchkellar-ravintolaan, missä illanvietto alkoi ja jatkui Ruotsalaisten kolleegojemme kanssa pikkutunneille asti. Paikalla oli myös hehkeitä Suomi-neitoja, mutta jostain syystä porukkaa ei naisseura kiinnostanut.

Porukan vanhin ja nuorin olivat päivän telmimisen jälkeen aika huonossa hapessa, joten juniori lähti nukkumaan ja oli porukasta ensimmäisenä kassulla. Joskin huhut kertovat, että jostain syystä spollit portilla ovat katsoneet parhaaksi kyyditä miehen parakille saakka.

Seikkailu Tukholma-Kassu ei sujunut ilman tappioita. Porukasta uupui kolme jälkimmäisen "pääjoukon" saavuttua kassulle vika junalla. Kaksi puuttuvaa saapuivat taksilla (vain 700 SEK) aamuyöstä ja vika taistelija aamulla kaupungin toiselta laidalta.

Aamulla keräilimme kuulamme kasaan ja kiivaan moppauksen jälkeen jätimme tupamme ja Granhammarin varuskunnan. Suurkiitokset heille, että saimme tulla vierailemaan.

Päivä V

Aamupäivän ohjelma alkoi Tukholmassa jalkamarssilla Armemuseet:iin, mikä osoittautui erittäin vaikuttavaksi paikaksi. Aikaa oli liian vähän niin isolle museolle ja tarjolla oli myös elävää ohjelmaa, mitä emme valitettavasti voineet jäädä seuraamaan kovin pitkäksi aikaa. Tämän jälkeen marssimme hieman lisää ja pääsimme noin tunniksi Vasamuseet:iin, mikä myös osoittautui erittäin hienoksi paikaksi ja täälläkin käyntiin aikaa oli aivan liian vähän. Molempia voi suositella kaikille Tukholmassa kävijöille.

Sunnuntain ohjelman päätti kuninkaan linnan vieressä olevan Suomalaiskirkon takana oleva, aivan liian pieni muistomerkki, vapaaehtoisille Ruotsalaisille, jotka taistelivat Suomen itsenäisyyden puolesta 1939-45. Vietimme hiljaisen hetken kaatuneiden vapaaehtoisten muistolle.

Päätetään matkamme Ruotsin osion hieman kevyempiin tunnelmiin, luovitimme Marskin ryypyn Hans Engströmille kiitokseksi hänen avustaan mielenkiintoisen ohjelman järjestämiseksi ja lähdimme kohti kotia. Hyttiävainten luovutuksen jälkeen joukkueenjohtaja sai huokaista helpotuksesta, kun ohjelma oli päättynyt ja kotimatka alkoi. Yön tapahtumista on hyvin sekavia, katkonaisia muistikuvia. Haaremista ja eunukeista, putkihuudosta, ostoskärryistä hytissä ja kaikenlaisesta ympäriinsä haahuilusta.

Amusella kaikki löytyvät kuitenkin terminaalista ja toivon, että joukkue oli juuri niin loppuunajettua kun oli lähtiessä käskettykin. Kotiutuessaan innokkaimmat uhosivat jo Venäjä-ekskursion järjestämisestä ensi vuodelle, onnea heille.